

Piano piano...

Gino Paoli Foto: Alessandro Moggi

... *si arriva lontano*. A l'editorial [del número 460 de la revista L'Avenc](#), se cita l'actual editor del grup italià Feltrinelli, Carlo Feltrinelli, que el juliol passat va fer a Barcelona una lloança del paper que els llibres van jugar en la conformació d'un imaginari col·lectiu en l'Europa posterior a la Segona Guerra Mundial. Ara estem immersos en un canvi de paradigma. "Hem passat de l'època Gutenberg a l'època Zuckerberg", diu l'editor. I el repte és com aconseguir que els nous hàbits de consum, que de moment sembla que afavoreixin més que res l'enriquiment dels nous oligopolis tecnològics, "formin part d'una experiència de progrés, la reflexió i l'esperit crític". Els perills d'aquestes noves superficialitats, d'aquestes líquides dispersions, amenacen igualment la informació, el periodisme i la democràcia, com ha analitzat, entre altres, [Miquel Pellicer a Crític](#)

La música experimenta també els sotrats d'aquest canvi de paradigma. Si com diu Feltrinelli, "llegir un llibre és avui una acció revolucionària, perquè suposa aïllar-se de tot el brunzit que ens envolta", escoltar una simfonia o tancar els ulls mentre sona un disc des del principi fins al final és cosa de dinosaures romàntics. Signes del temps: avui comentem molt més quantes visites acumula el videoclip d'una cançó al Youtube que no pas com sona. Escoltem una cançó per primer cop, o simplement un fragment d'una cançó, i ja estem pensant què en direm a les xarxes socials.

I enmig de tot aquest panorama ha caigut, com un antic bagul aparegut en una platja deserta, el darrer doble àlbum de **Gino Paoli**: *Appunti di un lungo viaggio* (Me & Gi / Warner, 2019). És un disc per a dinosaures romàntics. **Paoli**, que el proper 23 de setembre farà 85 anys, ha cosit una sèrie de cançons en quatre suites estacionals -Estiu, Hivern, Primavera i Tardor- que funcionen com un dietari de pensaments al voltant dels temes essencials de sempre (l'amor i el pas del temps), dits amb la veu indissimulada d'un vell, savi en l'art de dir cançons, acompanyat d'un piano de sabor jazzístic i de puntuals arranjaments orquestrals, amb la **Roma Jazz String Orchestra** dirigida per **Danilo Rea**.

Les quatre suites del primer disc donen pas a un segon on el genovès es versiona a si mateix, una altra vegada, i reprèn amb maduresa bona part de les cançons que ha anat escrivint al llarg de seixanta anys de carrera. No hi falten "Sapore di sale", "La gatta", "Il cielo in una stanza", "Senza fine"... melodies que van fer fortuna en una època en què si un italià i un català es coneixien no es posaven a parlar en anglès. Eren anys en què circulava certa idea d'Europa, oberta i progressista. Eren temps més físics i no tan digitals. Mireu si eren físics que **Gino Paoli** va intentar suïcidar-se per desencants disparant-se un tret al cor. Però va sobreviure i des d'aleshores du el projectil incrustat al pericardi.

No cal agafar cap pistola. Però a vegades, penso que ens calen més experiències viscudes en primera persona i ens sobren *likes* i sèries de Netflix.